

DOLENJSKE NOVICE

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je s poštnino vred za celo leto naprej 2 K, za pol leta 1 K. Naročnina za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 2 K 50 h, za Ameriko pa 3 K. — Dopise sprejema urednik, naročnino in oznanila tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu.

Gospodarske stvari.

Najvažnejše čebelarstvo opravilo v jeseni.

Bliža se čas, ko bode minula paša v ajdi, ko bode čebelar z zadovoljstvom mislil na spravljanje svojega pridelka in ko bode večje ali manje število panjev v prezimovanje odločil. Za umnega čebelarja je to najveselejša, a za nadaljno čebelarenje najvažnejša, vsako jesen se vračujoča doba. Ako vže vsacega človeka veseli uspeh svojega truda, toliko večje veselje ima čebelar s svojimi čebelami, saj mu dadó pridne živalice obilo sladkega, zdravje krepilnega medu in voska za svečavo, koji oboji pridelek od vseh kmetijskih pridelkov najlažje v denar spravi, zato je le obžalovati, da ta pridelek pada ter da ga i sicer ne umemo po svoji pravi vrednosti izkoristiti in ceniti. Če k temu dodamo, da v umnem prezimovanju kaže čebelar svojo mojstrsko sposobnost ter da je od tega največ odvisno, s kakšno gmotno koristjo bode čebelaril, tedaj je v namen povzdige te tudi pri nas na Dolenjskem bolj in bolj propadajoče kmetijske panoge potrebno, da se zlasti začetniki in drugi čebelarji, ki ne polagajo na umno prezimovanje dovolj pozornosti, opozarjajo, kako naj to čebelarsko delo pravilno in umno opravljajo.

Z odvetenjem ajde — kot zadnja kultivirana rastlina, ki v veliki meri v mednikih izkrgava med — neha za čebele paša na prostem, čebelna nprav to tudi dobro čuti in potem si uravna i svoje nadaljno življenje. Kakor je vse pomladansko in poletno delovanje merilo na razširjanje prostora, na množitev ljudstva v panju, na zidanje satovja in prinašanje medu in cvetnega prahu, tako se sedaj predrugači to stremljenje. Matična zalega se zmanjšuje, delavke ne dobivajo več toliko hrane v svojem obkrožju, da bi zadostovala za prekrmljenje panja in ako sedaj panjove večkrat tehtamo, se prepričamo, da ne pridobivajo na teži, ampak da postajajo lahkejši. Od slučajnega vremena in od leže kraja je zavisno, ali se to nekoliko tednov popreje ali kasneje zgodi. Sedaj je pravi čas, da se čebelar odloči, katere panje bode prezimil, katere voščarju prodal oziroma doma zažveplal in pridelek spravil. To delo, odločitev panjev v prezimovanje le preradi in prepogostoma naši čebelarji neracijonelno izvršujejo, ker puščajo najslabše najmanj medu imajoče panje, ki imajo dostikrat prestaro satovje, in ne pazijo na to, ali imajo panji mlado in rodovitno matico ali ne.

Umni čebelar postopa pa tako-le:

1.) Za prezimovanje odloči močne, dovolj ljudstva imajoče panje;

2.) on se prepriča, da imajo mlado in rodovitno matico;

3.) da imajo dovolj medu in ne prestaro satovje, preobili med jim ne odvzame v jeseni;

4.) izbere take panje, kateri so se odlikovali z marljivim nabiranjem, kateri so dali zgodnje in močne roje in od katerih je pričakovati, da bodo dobro prezimili in bodo dali prihodnjo spomlad zopet zgodnje roje;

5.) ako nima vsled slabe letine zadosti močnih in pripravnih panjev, združi dva panja v enega, pri katerem združenju si obdrži mlajšo in rodovitnejšo matico, kar se v jeseni prav lahko doseže s tem, da se dá obema panjema s tobakovim dimom enak duh ali če se jih z medeno vodo poškropi;

6.) ako nima kak panj dovolj medu, dodá ga mu pred nastopom mraza (vsaj v oktobru) toliko, da ima srednje močan panj 10—12 kg. medu, kojega naj delavke v celicah zadelajo. To dodajanje pa izvrši zgodaj zjutraj ali pozno na večer, da ne privabi tujih čebel, sploh da ne pospešuje roparenje.

S takim racijonelnim izbiranjem (selekcijo) zagotovi si umen čebelar ne le, da mu v zimskem času ne pogine noben panj ali vsaj ne več, ampak se odveže tudi skrbi, da bi moral zgodaj na spomlad krmiti svoje čebele, da mu lakote ne pomró in kar je najvažnejše, on sme opravičeno in sigurno pričakovati zopet zgodnjih in močnih rojev. — Kakor si umni živinorejec s skrbno izbiro vedno zboljšuje svojo pasmo v hlevu, istotako mora storiti i umni čebelar v svojem čebeljaku!

V interesu povzdige naše čebeloreje je želeti, da bi se vsi čebelarji poprijeli take skrbne izbire pri jesenskem določevanju panjev v prezimovanje ter si s tem sebi največ koristili, služili pa ob enem i stvari sami! Dal Bog!

Iz življenja sv. Očeta Pija X.

(Konec.)

S to za duhovno življenje škofje prekoristno odredbo obrnil je nase pozornost Leona XIII. Često je škof Sarto sam oznanjeval božjo besedo in kot izvrsten govornik mnogo src pridobil in prepričal za Boga in cerkev. Nobena večja cerkvena slavnost ni minula brez njega. Skrbel je z vso skrbnostjo sploh za vse, kar bi moglo koristiti katoliški stvari. Neomadeževano življenje, resnična pobožnost, brezmejna dobrotljivost, neutrudna delavnost, globoka učenost, vse to je storilo škofa Šarto v Mantovi nepozabnega.

15. junija 1893 pa je umrl kardinal Agostini, beneški patrijarh. Malo dni prej (12. junija) je bil škof Sarto imenovan kardinalom. Prav naravno je bilo, da je papež sedaj kardinalu

Sarto poveril tudi veliko čast beneškega patrijarha. Ljudstvo in duhovščina se je vzradostila tega imenovanja. In niso se varali ne eni ne drugi. Tu v Benetkah preteklo mu je novih 9 let med delom in dobrodelnostjo jako hitro. Dasi ni nikdar skrival svojega najodločnejšega katoliškega prepričanja, vendar ni imel sovražnika. Vêdel se je namreč vedno jako taktno in prizanesljivo. Prizadeval si je s kraljevimi uradi in oblastnijami živeti v miru in dobrih odnosajih. In ko je prišel kralj laški nekoč v Benetke, ga je prišel pozdravit tudi kardinal-patrijarh, kar je na kralja napravilo najboljši utis. Zato je njegova beseda tudi pri najvišjih krogih dokaj zalegla, dasi mu je vlada ob nastopu beneškega patrijarhata delala velike težave. Rad je zahajal med meščanstvo; pogosto je bil tu ali tam v gostéh, povsod priljubljen, čislán, povsod delujoč mirno in tiho za stvar Gospodovo. Ča je le količkaj utegnil, šel je peš in sam po beneških ulicah ali pa se vozil v gondoli. To je bilo veselje, koderkoli so otroci zagledali „dobrega kardinala“. Vedeli so, da ima kaj zanje v žepih: centesime (laške vinarje) in bonbone. Kakor na Markovem trgu golobje obsujejo potnika, ki jim deli piče, tako so otroci drli za kardinalom. Pa tudi priprosto ljudstvo ga je obsipalo: težaki, ribiči, perice, delavci, rokodelci, in mu tožili svoje nadloge. Mirno in ljubeznivo jih je poslušal, svetoval, pomagal. Bil jim je najboljši prijatelj, ki se je vedno rad spominjal svoje ubožne mladosti ter često rekel: „Vesel sem, ker sem sin revnih starišev; saj poznam bêdo ljudstva iz lastne skušnje.“ — Ustanovil je kardinal v Benetkah in po Beneškem obilo delavskih podpornih društev in tako dejanski segel v socialno vprašanje. Živo se je potoegoval za katoliške liste in jim naračal, kako naj se vojujejo za sv. cerkev. Pa jih je tudi izdatno in požrtvovalno podpiral. Njegovemu prizadevanju je pripisati, da je občinska uprava v Benetkah prišla v roke katoliških moč.

Kaj čuda torej, da so Benečani v Rim odhajajočega kardinala med potjo in na kolodvoru burno pozdravljali? Kakor da so slutili, kaj čaka njih ljubega patrijarha. Župan mu je tudi želel, da bi postal papež, a ob enem obžalovaje pristavil: „Žal bi nam le bilo, ker bi se več ne povrnili.“ A patrijarh odgovori: „Nič se ne bojte, vzem sem karto za sem in tja.“

Rabil jo je za Rim, a za nazaj je pač ne bo rabil več. Sytili zbor kardinalov je nekdanjega kmečkega župnika in sina priprostih starišev po nagibu sv. Duha izvolil za papeža. Sarto je nehal biti oče Benečanom, postal je sv. Oče Pij X., oče celemu svetu.

Naj podamo cenjenim bravcem še nekaj zanimivih črtic iz življenja sv. Očeta Pija X., ki kažejo njegovo dobro in plemenito srce.

Ko je postal Sarto patrijarh, prišla je k velikim slavnostim tedaj še živa njegova mati. Priprosta stara ženica, ki je doslej vedno nosila na glavi malo rutico, je mislila, da bo z ruto delala sinu sramoto, in si je na glavo nadela priprost mestni klobuček. Ko je Sarto zagledal staro ženo in njen klobuček, spoznal je takoj, da je mati to storila v mnenju, da se bo sin sicer sramoval svoje matere. „Mamica“, ji je dejal kardinal, „klobuček morate odstraniti, prosim Vas za to. Veliko ljubši ste mi v ruti.“ In kardinal ni prej odnehal, predno mati ni zopet prišla med odlično gospôdo s priprosto rutico na glavi. In kardinal je s ponosom kazal na ljubljeno mater. Ljudje, ki so ga že prej silno spoštovali, so ga častili odslej še bolj radi plemenite njegove sinovske ljubezni. Pač lep vzgled marsikomu! Še nekaj družega se poroča o veliki ljubezni kardinala Sarto do matere. Ljubil je svojo mater s pravo otroško ljubeznijo. Ko je Sarto postal kardinal, prišla je mati k njemu. Komaj ga je ugledala, pokleknila je pred njim na kolena. Sarto jo je dvignil in srčno poljuboval njen od starosti naguban obraz. Sarto jo je obdržal pri sebi v Benetkah, a ženica kar ni mogla ostati v mestu. Skoro se je vrnila zopet v Riese ter semtertje prišla obiskat sina.

Salzano, kjer ja bil Sarto župnik, je silno reven kraj. Pomagal je, kolikor je mogel. Nekoč je prodal celo svoje konje, da je pomagal revežem. Da bi celi kraj povzdignil do blagostanja, pričel je rediti kokoši in golobe ter učil ljudstvo rejo in prodajo perutnine. Danes je Salzano bogat kraj, ki pošilja perutnino po vsej Italiji, in tudi izven Italije je znana perutnina iz Salzana. V Benetkah, kjer je bil kardinal, je večkrat zastavil nek dragocen prstan, da je mogel obdarovati reveže.

Nase je le malo mislil. Pij X. nima druge žepne ure, kakor nikelnasto. Ko ga je nekdo opomnil na nikelnasto uro, odgovoril je: „Boljše radi mojih revežev nisem mogel imeti.“

Papež Pij X. je bil kot kardinal v Benetkah poseben prijatelj blagopokojnega slovenskega kardinala Missia. Pred dvema letoma, ko so v Vidmu na Benečanskem praznovali stoletnico milostne Matere Božje, sta slovesnost povečala s svojo navzočnostjo dva kardinala in sicer kardinal Sarto in pokojni kardinal Missia. Tudi s sedanjim nadškofom Jordanom v Gorici si je jako dober in je bil lansko leto dné 5., 6. in 7. oktobra njegov gost v Gorici.

Mnogo še drugih zanimivostij pripovedujejo razni listi o sv. Očetu Piju X. A vse potrdijo resnico, da živi tudi kot papež prav skromno in priprosto, kakor je bil navajen izza mladih let. Vse to nam pa le more potrditi neomejeno zupanje in neomajano ljubezen do novega papeža Pija X., ki obeta biti res ljudski papež.

Politični pregled.

73. rojstni dan presvetlega cesarja praznovali so narodi avstrijski z večine povsod prav slovesno. Ni z lepa kak vladar toliko prestal bodisi v domači družini bodisi v javnem življenju, kakor ravno cesar Fran Josip I. In ravno tisti narod, s katerim je Avstrija vsak čas preveč prizanesljivo ravnala in mu dajala vseh ugodnostij in pravic, včasih celo na svojo in svojih narodov škodo, ravno Ogri prizadenejo sedaj cesarju največ skrbij. Po vsej sili hočejo razbiti skupno avstrijsko-ogrsko armado. Zahtevajo namreč za ogrsko vojsko ogrski uradni in poveljevalni jezik in same ogrske častnike, in še drugih rečij, ki so celi monarhiji v škodo. Ogri bi bili strašno radi popolnoma sami svoji, a denar naj bi jim tudi zanaprej še dajala avstrijska državna polovica. Kaj ne, jako pametna zahteva! Cesar ni pri volji odjenjati, toda ogrski velikaši so si znali pridobiti naklonjenost nekaterih avstrijskih državnikov, ki bi jim kaj radi dovolili to in še več, četudi Avstrija oslabi in izkrevavi. Bržčas Khuen-Hedervary, bivši ministerski predsednik, ni podkupoval samo na Ogrskem, ampak — sumi se — tudi drugod. V teh razmerah tudi nihče ne mara biti ministerski predsednik in bo še najbrž dalj časa trajalo, predno dobé koga. Najžalostneje je in je tudi cesarja zelo bolelo, da mu, kakor je sam izjavil, celih 36 let ni nihče pravega povedal o razmerah na Ogrskem! Ni torej nič čuda, da je cesar vznemirjen in nejevoljen, ker ga tarejo velike skrbi za državo. Kajti, če se ustreže predrznim zahtevam Ogrov, kdo vé, če ne bodo tudi Čehi in drugi avstrijski narodi zase zahtevali takih narodnostnih pravic? In najlepša zmešnjava, polna novih preprirov, je gotova, ko bo vsak vlekel na svojo stran, a popolnoma pozabil, kaj koristi in treba celi državi. Kaj pa šele, če se vname kaka vojska! — Tako Ogri, kateri bi bili samim sebi prepuščeni in brez zveze z Avstrijo že zdavnaj propadli v vsakem oziru, povračujejo dobro s hudim.

Človeka kar skeli v prstih, če resno prevdarja to nesramno predrznost Ogrov. A kri mu mora zavreti, če pomisli, kako delajo s Hrvati. Ko je prejšnji ban odšel, zasvitalo je upanje, da bo odslej boljše. A ni. Tudi novi ban draži in sili ljudstvo k upor. Na kraljev rojstni dan je vlada zopet ukazala razobesiti poleg hrvaških zastav tudi mažarske, kar nikakor ne sme storiti po stari pogodbi. Ljudstvo se je v Zaprešiču blizu Zagreba razjarjeno navalilo na postajno poslopje, koder je visela zastava, in zahtevalo, da se odstrani.

Orožniki so streljali in dva moža ubili, enega hudo ranili. Tudi od drugod prihajajo podobna poročila, in tekla je zopet kri. Ta nedolžna kri pa bodri Hrvate k novemu boju za svoje pravice. Na grobeh umorjenih žrtev so prisegli, da ne odnehajo za nobeno ceno. V Sisku so bili nabiti lepaki s pozivom, naj kmetje ubijejo vsacega uradnika, ki se bo upal razobesiti ogrsko zastavo. Pri volitvah, katere so se ponekodi vršile, je tudi tekla kri, ker si Hrvati niso pustili vsiliti vladnega poslanca, in so se hudo spoprijeli z vojaki in orožniki.

Poglejmo sedaj kar v sosednjo **Srbijo!** Kri na kraljevem prestolu poganja svoje zle kali. Kralj Peter I. je sicer dober kralj, ki res misli na blaginjo svojega naroda, a nima poguma, da bi kaznoval morilce prejšnjega kralja. In le ti so mu sedaj zrastle čez glavo. Oni hočejo vladati, kralj naj jim je le slepo orodje. To pa zopet drugim častnikom ni všeč in grozé, da zapusté vojsko, ako kralj ne odslovi morilcev. Res ni prijetno biti kralj srbski v teh razmerah. Povrh pa narod čedalje glasneje tirja in zahteva vojsko proti **Turčiji**. Bolgarski knez, ki je, kakor znano, pobegnil, ni maral vojske s Turki, a narod jo hoče. Istotako je v Srbiji. Sosedje pač ne morejo mirno gledati, kako divji Turčin mori in kolje njih krvne in verske brate. A da so **Macedonci** zgrabili za orožje in v tem mesecu zanetili splošen vstanek, kdo se bo čudil? Vzeti mu hočejo vero, dom, ženo, otroke, kri, imetje: pa bi se pustili mirno daviti in oropati? Turške čete namreč divjajo na razne nepopisne načine kot besna žival in prelivajo kri v potokih. Evropski državniki se samo posvetujejo in si pisarijo, Rusija včasih malo poropota z orožjem, Turk pa vse obljubi, a ne stori nič, marveč pripušča grozovito klanje. Če bodo kje kacemu oderušskemu židu malo pretipali kosti in ga postavili na hladno, ali če se kacemu Nemcu skrivi samo las: precej bodo vsi gospodje po koncu in bo vpitje, kakor da ima biti konec sveta. Ti pa — slovanska krščanska para — trpi, mólči, pa umri! — Politični preroki pravijo, da bodo Rusija, Italija in seveda tudi Avstrija napravila mir na tak način, kakor pred 25. leti v Bosni. A takrat bodo naši slovenski in hrvaški fantje pa zopet dobri, da bodo povsod šli po kostanj v žrjavico. O ti šmentana politika, ki te ne smemo razumeti! — Najbolj ostudno pa je v teh balkanskih zmešnjavah to, da so se pred par leti od Turkov tepeni Grki ponudili, da hočejo zajedno s Turki ukrotiti macedonske vstaše! Ti ljudje so tudi kristjani!

To je splošni politični položaj v Avstriji in na Balkanu. Dodajmo še par drugih političnih novic. **Vladarji se obiskujejo med seboj.** — Angleški kralj Edvard se mudi na Dunaju pri našem cesarju, koncem septembra pa pride tja ruski car. V Pariz se odpravlja na pot laški kralj. Pri našem cesarju je želel biti vsprejet tudi belgijski kralj, a ga cesar ni maral radi neljubih družinskih razmer.

Ravnokar prihaja vest, ki bode 60.000 družin užalostila. Ker puntarski in trmoglavci Ogri nočejo dovoliti vojaških novincev, je vojno ministerstvo ukazalo, da vojaki-tretjeletniki ne gredó na dopust koncem meseca septembra, marveč morajo dalje služiti. Torej za grehe predrznih naših sosedov bodo naši ljudje prizadeti. Ta krivica se nam zvestim podanikom godi na ljubo nezvestim Ogrom!

Dvorni svétnik Šuklje je imel dné 13. m. m. v Ljubljani kandidatni govor, v katerem se je izrazil tudi o kmetskem vprašanju. On bo glasoval v državni zbornici le za tako pogodbo z Ogrsko, v kateri so varovane zahteve naše državne polovice in zlasti zahteve naših kmetov. Izrazil se je za prisilno deželno zavarovanje proti požarom in proti toči in za državno zavarovanje živine ter tudi za zavarovanje poljedelskih delavcev za slučaj starosti in onemoglosti. — Njegov govor so mnogoštevilno zbrani zaupniki dotičnega volivnega okraja sprejeli z navdušenim odobravanjem in ga proglasili kandidatom. Gotovo bo tudi izvoljen, vkljub silnemu hujskanju od liberalne stranke. Da je Šuklje prestopil v naše vrste, mu ne morejo odpustiti. Skrajno surovi napadi pričajo, da imajo velik strah pred njim: že vedó zakaj. Volivci: storite dné 10. septembra neustrašeno svojo dolžnost in volite svojim poslancem dvornega svétnika g. Šukljeta!

LISTEK.

V RIM!

Loreto.*)

(Konec.)

Ravno pod kupolo prostrane bazilike je sv. hišica, največji zaklad mesta in bazilike. V tej hišici se je iz angeljevih ust oglasil prvokrat prelepi pozdrav „Zdrava Marija“, tu se je včlovečila Beseda Božja, tu bivala sv. Družina. Pa kako pride ta hišica sem? Saj so se one čudovite dogodbe godile daleč tam na vzhodu v Galileji, v malem Nazaretu. Napis na vzhodni strani sv. hišice pové, da so l. 1291, za časa papeža Nikolaja IV., prenesli angelji to hišico na Trsat pri Reki, tri leta pozneje, ob začetku vlade Bonifacija VIII., v obližje mesta Recanati in slednjič tu sem v Loreto. Sveta hišica stoji tu že stoletja nepoškodovana, a brez temeljev; ti so ostali v Nazaretu. — Morebiti pridejo te vrstice pred oči tudi kakemu manj vernemu človeku, ki se bo smejal, češ, kakšne „bajke“ nam hoče natvesti! No, dragi moj, res da to ni verska resnica ali dogma; da le drugo vse veruješ, kar te vera uči, dobro za te! A 600-letno izročilo, potrjeno po premnogih preiskavah in primerjavah na obeh krajih, v Loreti in Nazaretu, to nam resničnost poročila tako temeljito utrdi, da more le nespameten ali pa hudoben človek dvomiti nad tem.

Pa kakšna je sv. hišica? Nje zunanja prvotna oblika je izginila. Kajti papež Klemen VII. dal jo je l. 1515. obdati z marmornimi ploščami. A ta marmorna prevleka se ne tišči hišice same, marveč je vmes prostora za kako dlan. V marmor pa so vdolbljene prelepe podobe, ki predstavljajo dogodke iz življenja preblažene Device Marije. V dolbinah med posameznimi podobami pa stojé kipi prerokov in sibilj, ki so judom in poganom napovedali Odrešenika in njegovo Mater. Lahko si mislite, kako krasen je pogled na to hišico: ko sneg bel marmor, poln največjih umetnij, to je nje zunanjščina. Kapele se na eni strani drži oltar Marijinega Oznanenja, nad njim pa je okno, skozi katero se vidi v sveto hišico. Krog in krog visi lepo število svetilnic.

Vstopimo! Pa ne gre tako lahko. Pri vsakih vratih stoji možak, bradač, z veliko, lepó okovano palico v roki, in srpo gleda vsacega, ki gre notri. Njegova naloga je paziti, da kaj dragocenosti iz hišice ne izgine in da se ljudje po nepotrebnem ne prerivajo, marveč da gredó pri enih vratih notri, pri drugih vun. Tatovom namreč tudi ta sveti kraj ni dovolj svet. Ni ravno dosti ljudij v hišici. Če se dá kje na svetu moliti pobožno, dá se pač tu. Nehoté že poljubljajo romarji te svete stene, ki so uglajene od neštevilnih poljubov in tudi solzá. Star duhovnik mi je pravil, da se le malokateri mašnik more ubraniti ginjenosti, ko moli po sv. maši „Češčena Marija“.

*) Glej št. 14.!

Je imel prav ta gospod. Priporočimo torej ljubi Materi Božji vse, za katere smo dolžni moliti iz dolžnosti, ljubezni, prijateljstva, hvaležnosti. Ljuba Mati naša naj izprosi vsem pri Bogu, česar smo jo prosili zase in za druge. Vse te prošnje pa sem izročil še posebej Bogu pri sv. maši, katero sem opravil za —. Pustimo to; čemu onečastiti najsvetejše trenutke in najlepše spomine s tem, da jih razkrivam v javnosti?

Hišica je znotraj dolga 9 m., široka in visoka nekako 4 m., zid je debel kakih 30 cm., brez ometa, 52 zlatih svetilnic visi na ocrnelem strešnem tramovju iz cedrovega lesa in razsvetljuje sveti kraj. Altar je po ustnem izročilu oni, ki ga je postavil in posvetil sveti Peter, seveda je tudi preoblečen. Nad altajem je milostna podoba Marijina z Božjim Detetom. Našla je to sôho že pobožna cesarica Helena, ko je l. 336 prišla v Nazaret. V kapelici je tudi več drugih znamenitih starih spominkov: križ, ki je s sveto hišico vred prišel iz Nazareta, topova krogla, ki jo je poslal papež Julij II. iz hvaležnosti do Marije, da ga ta krogla ni ubila, ko je padla v njegov šotor, itd. Za altajem se kaže kraj, koder je stalo ognjišče in kraj, koder je Marija sprejela angeljevo oznanilo. Tudi več lončenih skledic je tam, o katerih se trdi, da je Marija v njih pripravljala jedi. V zlato so sedaj okovane in romarji dadó vanjo položiti svoje spominke, da jih tako blagoslové.

Zanima nas še prav posebno venec kapelic za kuplo in sveto hišico. Vsak narod ima tam eno kapelico: kaj lepa je slovanska kapelica, koder so imeli naši romarji popoldne svojo službo božjo s pridigo in pétimi litanijami, ki so mogočno odmevale po veličastnih prostorih in privabile mnogo radovednih poslušalcev.

Popoldne smo si še nekoliko ogledali okolico in se jezili nad usiljivo otročadjo, ki se nam je stavila na pot in valjala pod nogami. Ni prosila, marveč zahtevala smodkinih ostankov in centesimov. Ko smo jim zmetali eno in drugo, imeli smo mir pred njimi, ker topli in ruvali so se za imenovane reči. Še in še smo šli molit v sveto hišico, dokler niso varuhi svetišča zaprli bazilike.

Po večerji prinese „signorina“, ki nam je stregla, krožnik s pomenljivim obrazom, katerega je vsakdo razumel: daj! Že radi ljubelega miru položimo ji par soldov na krožnik, na kar sledi „prisrčno“ slovo. Treba namreč iti na vlak. Mračilo se je že, in dokler se je dalo, ozirali smo se nazaj na Marijino svetišče, ki se nam je tako priljubilo.

Ne malo truda nas je stalo, dobiti svojo prtljago, koder smo jo bili shranili. In koliko časa je trpelo, predno smo bili vsi vkup! Slednjič vendar pride vlak, ki nas popelje dalje proti Rimu, a še prej se ustavi pri Asiziju. In o tem prihodnjic.

Píše se nam:

Krapina, 3. avgusta. — Kneippovo kopališče v Krapini obiskalo je do sedaj preko 200 gostov; in če se pomisli, da je bilo kopališče otvoreno šele početkom meseca julija — je vendar doseganji vspeh jako dovoljen.

Med drugimi gosti so tudi rektor magnifikus, g. Vekoslav Klaić, državni poslanec g. Vekoslav Spinčić, prečast. g. Ivan Fabris, kanonik iz Dubrovnika, vseučilišni profesor g. Bauer iz Zagreba in mnogi drugi odlični gosti. Včeraj bilo je tukajšnje tamburaško in pevsko društvo vprizorilo opereto „Matek i Janica“, ki je izpadla na občno zadovoljnost. Bili so tudi tamburaši iz Vukovara, kateri so odigrali in odpeli poslancu Spinčiću pri njegovi mizi 2 hrvatski pesmi, nakar se je on globoko ginjen med klici „živio Spinčić“ zahvalil, naglasivši osobito, da je tu našel pravo hrvatsko zavest; nakar je zopet iz tisoč grl zaoril klic „živio Spinčić“.

Zvečer zažgal se je umetalni ogenj, nakar se je pričel prav živahen ples.

S tem smo zaključili našo včerajšnjo zabavo z željo, da nam slavno kopališčno ravnateljstvo priredi še več takih izvanrednih užitkov.

Domače vesti.

(Provincijalom kapucinske provincije) na Kranjskem, Štajerskem in Primorskem je bil 25. avg. izvoljen P. Edvard Bervar, rodом Novomeščan.

(Duhovniške premembe.) Premeščeni so bili naslednji častiti gospodje: Josip Demšar, kapelan v Kočevju, kot prefekt v knezoškofijsko Alojzijevešče; Josip Koblar, kapelan v Ribnici, kot ekspozit na Goro pri Sodražici; kapelan Anton Skubic iz Cerknice v Ribnico; Frančišek Zupančič iz Črnomlja na Ig; kapelan Ivan Janc od Sv. Križa pri Litiji kot župni upravitelj na Col; Evgen Legat iz Planine k Sv. Križu pri Litiji; Alojzij Merhar iz Šmartnega pri Litiji v Planino; Janez Erjavec iz Boštanja v Šmartno pri Litiji; Josip Ocepek iz Čemšenika v Boštanj; Jakob Ogrižek iz Hinj v Vreme; Josip Perz iz Črmošnjic v Hinje; Jak. Žust iz Radeč pri Zid. mostu v Krško; Josip Podlipnik iz St. Janža v Predoslje; Valentin Remškar iz Preddvora kot ekspozit v Matenjo vas pri Slavini; Alojzij Podobnik od Sv. Trojice pri Tržišču na Studenec; Josip Sever iz Cerkljan pri Krškem k Sv. Trojici pri Tržišču; Jakob Pokoren iz Starega trga pri Poljanah na Dole pri Litiji; Peter Janc iz Toplic v Stari trg pri Poljanah; Andr. Magajna iz Loškega potoka v Knežak; Leopold Kolbezen iz Dol. vasi v Faro pri Kostelu.

(Na novo nameščeni) so bili naslednji č. gg. seme-niški duhovniki: Josip Logar kot kapelan v Kočevju; Leop. Podlogar v Črnomlju; M. Drolc kot drugi kapelan na Igu; Martin Pečarič v Čemšeniku; Matej Ahačič v Radečah pri Zid. mostu; Martin Stular kot drugi kapelan v Mirni peči; Mihael Kmet v Loškem potoku; Janez Kozina v Dol. vasi. — Na novo nameščeni č. gg. novomašniki: Jos. Kraker v Črmošnjicah; Frančišek Steržaj v St. Janžu; Josip Gostiša v Preddvoru; Leopold Černe v Cerkljah pri Krškem; Peter Natlačen v Toplicah.

(Samostanske premembe.) Za učitelja pride v novomeški frančiškanski samostan P. Atanazij Avser. — Preč. g. subprior usmiljenih bratov v Kandiji, P. Leopold Danev odpotuje v kratkem na svoje novo mesto v Palestino. Blagemu, povsod priljubljenemu gospodu: Srečno pot!

(Učiteljske vesti.) Absolvirana učiteljska kandidatinja gđ. Emilija Ažman je imenovana za učiteljico v Orehovici. — Gđ. Ema Klemenčič je resignirala na mesto učiteljice v Soštanju. — Gospica Ema Zajc v Gribljah je imenovana za definitivno učiteljico v Žužemberku.

(Škofijski cerkveni zbor) ali škofijska sinoda se vrši te dni v Ljubljani v stolnici. Že 129 let v naši škofiji ni bilo sinode. Po vsej pravici smemo pričakovati od te sinode obilo in lepih sadov za versko življenje naše škofije.

(Praznovanje sv. Feliksa), katerega telesni ostanki počivajo pod velikim altajem kapiteljske cerkve, vršilo se bode kakor običajno v nedeljo Marijnega Imena, 13. t. m.

(Novo magistratno poslopje) v Novem mestu je sklenil zgraditi občinski svet novomeški. Zgradba bo stala okolu 45.000 K. Za načrte bodeta razpisane dve nagradi v znesku 400 in 200 K. Poslopje bo stalo na mestu, kjer sedaj stoji staro poslopje, katero prično podirati prihodnjo zimo. Mej tem časom bodo uradni prostori obč. urada in mestne hranilnice v hiši g. Antona Hočevarja.

(Razširjenje šole.) Dvorazrednica v Mirni peči se razširi s prihodnjim šolskim letom v trirazrednico in ustanovi novo učno mesto.

(Vpisovanje učencev) na tukajšnji deški ljudski šoli bode v ponedeljek 14. in v torek 15. od 8.—12. ure dopoldne in od 2.—4. ure popoldne.

(Začetek šolskega leta na dekliški ljudski šoli.) Šolsko leto 1903/1904 se bode začelo v sredo dne 16. septembra t. l. s slovesno sv. mašo ob 10. uri v kapiteljski cerkvi. Vpisovanje učenk bode dne 14. in 15. septembra od 9.—12. ure dopoldne in od 2.—4. ure popoldne. P. t. stariši ali njih namestniki novovstopivših učenk naj se blagovolijo preskrbeti z natančnimi podatki, kakor dan, mesec in leto rojstva, hišna štev. itd.

Šolsko vodstvo.

(Vojaško veteransko društvo za Dolenjsko v Rudolfovem.) Z odlokom z dne 11. avg. 1903, št. 3365 spoznalo je dež. predsedništvo v Ljubljani, da v smislu društvenega zakona z dne 15. novembra 1867 št. 134 d. z. ne prepove ustanovitve društva „vojaško veteransko društvo za Dolenjsko“ s sedežem v Rudolfovem po vsebini predloženih pra-

vil. — Vsled te naredbe imajo k istemu pristop kakor pravi udje osebe, katere so častno služile v c. kr. armadi ali domobranstvu in kateri se morajo ponašati z neomadeževanim življenjem v meščanskem stanu. — Vsprejem je mogoč do šestdesetega leta starosti; po določitvi odbora se sprejemajo tudi starejši. — Udje se sprejemajo vsako nedeljo od 10. do 12. ure dopoludne pri gospodu Možina v Rudolfovem do 30. sept. 1903. — Vsakdo, kateri namerava vstopiti kakor pravi ud, se ima pri sprejemu izkazati z vojaško knjigo ali „Abschied, Militär-Pass“. — Natančna pravila se bodo razglasila pri občnem zboru, kateri se bode vršil dne 4. oktobra 1903 popoldne ob 2. uri v gostilni pri „Slonu“ v Rudolfovem. Kot podporni udje zamorejo pristopiti k društvu tudi isti, ki niso bili vojaki.

(Preselitev okrajnega glavarstva v Novem mestu v novo uradno poslopje.) C. kr. okrajno glavarstvo v Novem mestu preseli se v novo uradno poslopje in sicer se bode selitev vršila dné 31. avg., 1., 2. in 3. septembra t. l., o katerih dnevih se stranke ne bodo sprejemale. Uradi so v novem poslopiju tako-le urejeni: v I. nadstropji na levo od prihoda: pisarna deželno-vladnega svetnika in voditelja okrajnega glavarstva, okrajni komisar, deželno-vladni koncipist, okrajni tajnik, uložni urad in pisarniški oddelek; na desno od prihoda je stanovanje okrajnega glavarja. V pritličji na desni strani so uradi: okrajnega inženirja, stavbenega pristava, okrajnega zdravnika, okrajnega višjega zdravnika in deželno-bramb. evidenčnega oficijala; na levi pa: davčnega in gozdarskega nadzorstva.

(Petindvajsetletnica bosenske okupacije) se je v Ljubljani praznovala na zelo slovesen način. Po slovesni maši v nunski cerkvi, katero je služil sobojevnik profesor dr. Svetina in pri kateri je bil navzoč nadvojvoda Jožef Ferdinand in mnogo častnikov, je bil slavnostni banket, katerega se je udeležilo nad 400 veteranov iz bosenske okupacije. 17. pešpolk je poslal tri častnike kot odposlance. Žalostno pa je bilo, da je zastopnik polka nekdanje hrabre slovenske vojake pozdravil samo v nemškem jeziku. V Bosni so častniki govorili večinoma le slovenski in takrat so se prav dobro razumeli z moštvo. Čisti dobiček ljudske veselice se porabi v to, da se v Ljubljani postavi spomenik padlim vojakom.

(Romarski vlak) v Oglej in na Sv. Goro. Romarski vlak v Oglej in na Sv. Goro odide iz Ljubljane na Mali Šmaren v torek, 8. septembra, okoli 11. ure zvečer. Ob 5. uri zjutraj prihod v Villa Vincentina (zadnja postaja), ob 6. uri v Oglej. Ob 7. pridiga, tiha sv. maša z blagoslovom, vmes sv. Obhajilo. Zjutrek. Ob 9. pridiga in pontifikalna sv. maša. Po maši ogledovanje bazilike kripe, muzeja, na stolp itd. Ob 12. obed. — Ob 1. odhod iz Ogleja, ob 2. iz Villa Vincentina, ob pol 4. prihod v Gorico, odtod z omnibusi ali peš v Solkan in od tam peš na Sv. Goro. Ob pol 7. vhod v sveetišče in pete litanije. — Zjutraj ob 6. pridiga in tiha sv. maša z blagoslovom, med njo sv. obhajilo. Potem zajutrek. Ob 9. pridiga in pontifikalna sveta maša. Ob 11. obed, ob 12. odhod z gore, ob 4. iz Gorice, ob 10. v Ljubljani. — Prosilo se bo v Rimu, da vsi udeležniki, ki prejmejo svete zakramente dobre popolni odpustek. — Sedaj torej še enkrat prosimo, da bi oglašenci voznino čim prej mogoče vpodali (za II. razr. 12 K, za III. 7 80 K). In ker v tem času ne izide niti „Domoljub“ niti „Bogoljub“, zato prosimo gospode duhovnike, da to naznanijo udeležnikom iz prostega ljudstva, ki „Slovenca“ ne čitajo. Nanovo se more še vedno oglasiti (in ob enem denar poslati) kanoniku dr. Fettich-Frankheimu, toda kmalu. Vozne karte se bodo dobile pri istem gospodu, Pred škofijo št. 6.

(Na Vačah) pogorelo je 14. avg. 38 hiš in 43 gospodarstev poslopij. Ostalo je samo 11 hiš, župnišče in cerkev. Na Vačah že prej ni bilo bogve kaknega blagostanja, požar je pa povzročil res skrajno revščino. Rešilo se je kaj malo. Zgoreli so vsi pridelki, vsa oprava in nekaterim celo gotovina. Na pošti so rešili samo par denarnih pisem. Orožnikom je zgorelo vse, samo uradna pisma so oti. Tako se je skoraj povsod pokazalo, kako je Slovenec zvest v službi. Svojo lastnino pusti, da mu jo plamen uniči, samo da reši, kar mu je od drugih izročena. Pogorelce priporočamo občinstvu. Hvaležni bodo za vsako najmanjšo podporo.

(Velikanski požar) je upepelil 8. m. m. v Bovcu 73 hiš, cerkev, občinsko poslopje, kaplanijo, šolo za izdelovanje čipk in ubožno hišo. Oseba je ena ponesrečila, živine je zgorelo veliko. V eni uri je bilo skoraj vseh 73 poslopij v ognju. Le največjemu naporu na pomoč prihitelih najbližjih sosedov se je posrečilo ogenj nekoliko omejiti, drugače bi bil ves trg pogorel. Skodo cenijo nad 900.000 kron. Cesar je podaril 10.000 kron. Beda je velika, ker so zgoreli tudi vsi spravljani pridelki. Županstvo v Bovcu prosi milih darov.

(Cvetoča jablana) polna sadežev bila je videti sredi meseca avgusta na vrtu g. Strajnerja v Kandiji. Pač redka prikazen!

(Obrtna zadruga) v Novem mestu imela je svojo sedmo letošnjo redno sejo dne 14. avgusta 1903 v združnih prostorih gostilne „pri Slonu“ v Novem mestu ob navzočnosti sledečih gg. odbornikov: Frančič, Malovič, Mramor, Cigler, Appe Val, Horvat, Goleš, Agnitsch in Štefanovič. Seji je predsedoval načelnik zadruge g. D. Frančič. Prebere se zapisnik zadnje seje in se enoglasno odobri. — Nadalje se rešuje: 1. Prošnja za samostojno izvrševanje kleparske obrti, ki se enoglasno priporoča; 2. prošnja za samostojno izvrševanje krojaške obrti, došla z odlokom c. kr. okrajnega glavarstva v Novem mestu z dne 5. avgusta 1903, št. 17.085; se enoglasno zavrne, ker prosilec nima niti učnega niti pomočniškega spričevala; 3. prošnja za samostojno izvrševanje prekajevalne obrti za meso, ki se enoglasno priporoča; 4. prošnja za samostojno izvrševanje krojaške obrti se enoglasno odloži do prihodnje seje v svrhu doprinesbe pojasnil glede predloženih spričeval in delavske knjižice; 5. prošnja za samostojno izvrševanje mizarske obrti; enoglasen sklep, kakor pri točki 4. — Slednjič se izvolita računskim pregledovalcem za račun iz l. 1902 gg. Horvat in Štefanovič, na kar g. predsednik sejo zaključí.

(Obrtna zadruga) je v svojem zadnjem sejnem poročilu pod tem naslovom napačno namesto g. Strobl-na kot pripevskem zboru podpredsednikom izvoljenega g. Stukl-na navedla, kar se tem potom popravi.

(Važno za gostilničarje in krčmarje! Novo naredbo je izdalo ministerstvo, katera bode velikega pomena za gostilničarje in krčmarje, ker po obrtnem redu bodejo morali pripadati k obrtnim zadrugam, imeti vajence določeni čas, šele isti bodejo smeli pozneje obrt izvrševati. vsem drugim se ne bode več dovoljevalo. Seveda se sedaj obrt izvršujočim ne krati s tem pravica. V drugem oziru jim bode ta naredba zopet veliko koristila, ker se konkurenca zelo omeji. Dobro bi bilo, ako bi se od strani „obrtne zadruge“ sklical shod, da se jim natančno razloži pomen te odredbe. Odločilne bodejo zanaprej obrtne zadruge v tej zadevi, ne več toliko občinski zastopi. Več prihodnjé o tem.

(Zabavne knjižice za mladino), katero izdaja dobroznani g. učitelj Ant. Kosi, je izšel VI. xvezek v Ljubljani, v zalogi izdajateljevi. Vsebina je mnogolična in prav zanimiva. Cena 30 h. Priporočamo knjižico prav toplo.

(Današnji list) obsega dvanajst strani.

Naznanila mestnega magistrata.

(Seja občinskega odbora) v Rudolfovem dne 14. avgusta 1903. Navzoči: župan g. pl. Sladovič; svetovalca gg. Rosman, Umek; odborniki gg.: Barborič, Bruner, Ferlič J., Golja, Gustin, Hočvar, Kopač, Mramor, dr. Poznik, Skale, Vidic; virilist g. Ogorentz; zapisnikar: tajnik Stukelj. — Gospod župan konstatuje sklepčnost odbora, otvori sejo, imenuje kot overovatelja zapisnika današnje seje g. Golja in g. Gustina, ter preide k dnevnemu redu: 1. Zadnji zapisnik se prečita ter odobri. — 2. Poročilo policijskega odseka: a. gledé naprave kanala pri hiši gg. Hočvar, Paučič in Durini; b. gledé Friderika Gradeta in c. gledé povišanja plače Fr. Lumpertu. Ad 2. a. Stavbeni in policijski odsek predlagata sledeče: potrební kanal mora biti v profilu 30/40 cm izdelan iz betona ter pokrit s kamenitimi ploščami kakor tudi upadna jama narejena s sifonom. Ako interesenti prispevajo sledeče zneske in sicer g. Anton Hočvar 150 K, g. Jakob Paučič 50 K in g. Viktor Durini 50 K, se delo zamore izpeljati, večji strošek naj občinska blagajna prevzame. Po debati je predlog polic. in stavb. odseka soglasno sprejet. Ad b. Sklene se sledeče: 1. Stroški, katere je občina do danes imela za Gradeta, se imajo predložiti c. kr. okr. glavarstvu, 2. s 1. sept. 1903 se ustavi hrana in stanovanje pri Janezu Progar, 3. se nalaga županstvu, da se istemu ukaže delo. Ad c. Sklene se z ozirom na to, da ima Lumpert sedaj nekoliko več dela, da se mu od 1. sept. t. l. mesečna plača od 54 na 60 K poviša. — 3. Poročilo gospodarskega odseka gledé raznih popravkov v deški in dekliški šoli: ad 3. Prebere se dopis krajnega šolskega sveta v Rudolfovem, na katerega gospodarski odsek predlaga, da se, kakor vsako

leto tudi letos šolski prostori pobelijo ter razna majhna potrebna popravila izvrše. Sklene se, da se g. Umek pooblasti, da ta dela izvrši. — 4. Poročilo županstva glede oddaje kanala od c. kr. okraju. glavarstva do Krke. Ad 4. Gospod župan poroča o razpisu dražbe in oddaji kanala sledeče: Dne 15. julija 1903 se je vršila dražba glede oddaje istega kanala. Došlo so tri ponudbe in sicer kranjske stavbinske družbe v Ljubljani, Lederer & Nesseny na Dunaju in Josipa Olivo v Rudolfovem. Ker je ponudba g. Josipa Olivo bila najnižja, se je s taistemu sklenila pogodba, da ima delo do konca mesca avgusta t. l. izvršiti, katero se je tudi precej pričelo in bo pravočasno dogotovljeno. Poročilo županstva se soglasno odobri. Gospod župan omenja s toplimi besedami delovanje mil. g. prošta ob priliki zidanja kanala do Krke, ker je isti mestni občini odstopil brezplačno zemljišče za izpeljavo istega ter predlaga, da se mil. g. proštu dr. Seb. Elbertu izreče od strani mestne občine za to prijaznost in naklonjenost pismena zahvala. Isti predlog se soglasno sprejme. — 5. Poročilo županstva o prošnji Terezije Blažič glede nastanitve dijakov. Ad 5. Gospodarski odsek predlaga z ozirom na to, da je stanovanje premajhno kakor tudi, ker služi ta hiša za bolniške svrhe, da se prošnja odkloni. Pri glasovanju se predlog gospodarskega odseka soglasno sprejme. — 6. Poročilo županstva glede zagotovitve domovinske pravice g. Dimitriju Stefanoviču. Ad 6. Sklene se, da se g. Dim. Stefanoviču domovinstvo zagotovi, pod pogojem, da prej zadobi avstrijsko državljanstvo. — 7. Poročilo ubožnega odseka radi podelitev podpore raznim revežem. Ad 7. Ubožni odsek predlaga, da se sledečim revežem podelijo podpore: Franci Godini se naj kupi par škornj, Mihi Jazbecu in Antoniji Stopar se naj dovoli podpora za kopelj v Toplicah vsakemu 20 kron, Antoniji Seidl v Ljubljani naj se poviša mesečna podpora od 6 na 10 K in sicer od 1. sept. t. l. počenši. Predlog se soglasno sprejme. — 8. Poročilo stavbenega odseka glede zidanja nove mestne hiše, ter preskrbljenja prostorov za mestni in hranilnični urad. Ad 8. Stavbeni odsek je v svoji seji 25. junija 1903 sklenil sledeče: 1) da se opusti vsako popravilo obstoječe mestne hiše in sicer radi tega, ker bi prispevki razmeroma veliko stali, odgovarjali pa vsejedno ne bi današnjim zahtevam, posebno pa glede na to, ker bi prizemno ostalo vse pri starem in vendar se mora gledati na to, da gasilno društvo, zupori in stražnica dobijo primerne prostore, ker sedanji nikakor ne odgovarjajo zahtevam. 2) Predlaga, da se sezida nova mestna hiša na istem prostoru z zneskom 40.000 K. 3) Da se stavba do jeseni 1904 odda v občinsko porabo. 4) Da se razpišejo 2 nagrade za načrte in proračun in sicer I. z 400 K., drugo pa z 200 K. — Po daljši debati, katere so se udeležili razni gospodje odborniki, bil je predlog stavbenega odseka soglasno sprejet. — 9. Slučajnosti. a. Županstvo poroča, da se je stavbena črta vsled prezidanja hiše Blaža Kač spremenila, ker je ista po stavbenemu redu bila primorana, ulico za nekoliko razširiti ter je s tem zgubila nekoliko na prostoru ter predlaga, da se mu za ta prostor da primerna odškodnina. Sklene se soglasno, da se dovoli svota 140 K. b. Policijski odsek poroča o napravi in potrebi javnih perišč ter predloži v ta namen načrt in stroškovnik. Perišče bi bilo dolgo 22 m in široko 4 m, ter bi bilo pokrito in pri vsaki vodi rabljivo, ker bi plavalo na sodih. Tako perišče bi stalo okolo 400 K., — predlaga, da se za sedaj postavi eno pri nekdanji stari mestni mesnici. — Povdarjajoč od vseh strani potrebo take javne naprave se sprejme predlog policijskega odseka, da se letos naredi eno perišče ter potrebna svota stavi v proračun za leto 1904 ter županstvo pooblasti, da to perišče kakor hitro mogoče izdela. c. Prošnja Glasbene Maticе v Rudolfovem za podporo. Z ozirom na to, da 1.) ima mestna občina letos razne izdatke, kateri niso bili v proračunu in se vendar morajo dodelati in 2) ker je Glasbena Matica dobila letos že podporo 100 K, da jej mestna občina za letos ne more še kake podpore podeliti, da se pa bode v prihodnjem proračunu na isto oziralo. — Ker je dnevni red končan, gospod župan seje zaključil.

Ker se je opetovano zgodilo, da hišni gospodarji svoje stavbe popravljajo, brez da bi naznačili popravilo stavbeni oblasti (mestno županstvo) in ker v vsakem takem slučaju nastajajo za dotičnega posestnika razne neugodnosti in kazni, se hišni posestniki opozarjajo na določbe stavbenega zakona z leta 1875 za vojvodino Kranjsko, ki se doslovno glasi:

§ 1. Kdaj je treba stavbne privolitve?

Oblastnijske privolitve k stavljenju je potreba, če se hoče kaj na novo zidati, prizidati, prezidati, ali na poslopjih že stoječih in drugih stavbnih stvarih kaj bistvenega popraviti ali prenarediti.

Za bistvene popravke naj se imajo vsi tisti, kateri vplivajo na trdnost ali varnost ognja kake stavbne stvari, ali na pravice mejašev, ali po katerih zunanje lice poslopja drugo podobo dobi, ali se sploh prenaredi vsesкупni stan poslopja.

Ta sem posebno spada:

- če se napravljajo kleti;
- če se na novo stavijo ali prenarejajo kurilne naprave in dimniki;
- če se prenaredi stanovanja v štacune, šupe, prešalnice in v druga gospodarstvena poslopja, ali se narobe te stvari prenaredi v stanovanja;
- če se odstrani ali izpelje kakoršnokoli medstenje;
- če se prenaredi zunanja stran proti ulicam;
- če se zid predere za duri in okna na ulice ali proti sosednim hišam;
- če se predručajijo in povišajo strehe;
- če se kaj prenaredi ali odpravi na nadstropih, podporah in vpravicah itd.

Opozarjajo se hišni posestniki na sklep mestnega odbora, kateri je bil javno razglašen in kateri se glasi: Vsak hišni posestnik je primoran postaviti žleb na hiši in izpeljati istega v podzemeljski kanal, ako ni isti oddaljen čez tri metre od poslopja; do tri metre mora vsak hišni posestnik vodo podzemno na lastne stroške izpeljati; ako je daljava večja, prevzame večji strošek mestna blagajna. Ker je zdaj za to delo najugodnejši čas in ker se bodo v jeseni vse ulice popravljale oziroma nasipavale, pozivljajo se hišni gospodarji, da to delo izvrše v lastni oskrbi, ali pa da naznanijo mestni občini, da bo ista dela izvršiti dala ter istim račun v poravnavo položila.

Za spominsko ploščo † P. P. Ladislava in Florentina Hrovat so nadalje darovali:

Č. g. dr. Gregorij Pečjak, veroučitelj na gimnaziji v Ljubljani, 5 K; Neimenovan 20 K; Č. g. Josip Kos, župnik na Selih pri Šumbregu, 2 K; gosp. Andrej Mejač, deželni poslanec, v Komendi, 10 K; Č. g. Vid Hribar, župnik v Clevelandu v Ameriki, 15 K; Č. g. Janez Kljun, župnik v Šmartinu pri Kamniku, 10 K; Č. g. Ant. Zorč, kaplan v Št. Rupertu, 2 K; dva iskrena čestilca 10 K; Č. g. Ivan Plevaneč, župnik v Soteski na Dolenjskem, 5 K; g. Julij Slapšak, nadučitelj v Vodica, 2 K; g. Jožef Smolnikar, posestnik v Zgornjem Tuhinju, 11 K; zbirka gg. profesorjev na drž. gimnaziji v Ljubljani 23 K, in sicer so darovali: g. ravnatelj Andrej Senekovič 5 K, g. profesor Anton Bartel 1 K, gosp. dr. Jos. Šorn 1 K; po 2 K so darovali gg. profesorji: Fr. Brežnik, Lud. Lederhas, Alf. Paulin, Rajko Perušek, Mart. Petelin, dr. Janez Svetina, August Wester, France Novak. — Č. g. France Česaček, župnik v Zagradcu, 6 K; Č. g. Miha Trček, dekan v Šmarji, 10 K; gđ. Mici Rebolj na Krki 2 K, gđ. Marija Prosenc na Krki 2 K, gđ. Pavlina Rusova, učiteljica v Zgornjem Tuhinju, 8 K; gosp. Janez Hrovat, mizar v Zgor. Tuhinju, 10 K. — Ker proračunjeni stroški še vedno mnogo presegajo dosedanje prispevke, zaradi tega se podpisani odbor obrača do vseh ostalih čestilcev pokojnih literatov s prošnjo, naj po možnosti pripomorejo k temu, da bode spomenik, ki se postavi že meseca septembra, res dostojen za tako odlična moža. Vsako darilce vsprejme z najtoplejšo hvaležnostjo

Priljubljeni odbor.

V Zgor. Tuhinju, dne 25. julija 1903.

Umrli so:

13. avgusta: Šproc Marija, hči c. kr. deželnovladnega kancelista, 1 mesec, driska, h. št. 69.

14. avgusta: Pollack Fani, samska posestnica, 61 let, omehčanje možganov, h. št. 43.

25. avgusta: Mihelin Ana, hči pisarniškega pomočnika, 1 mesec, življenjska slabost, h. št. 180.

24. avgusta: Urbančič Cirila, hči c. kr. kancelista iz Žužemberka, 4 leta, umrla vsled opeklin, h. št. 204.

Loterijske številke.

TRST,	22. avgusta	48	67	83	64	74.
GRADEC,	29. „	56	83	17	28	37.

Dne 14. avgusta ob polu sedmi uri zvečer, umrla je po dolgem bolehanju, v božjo voljo udana, previdena s svetimi zakramenti, 61 let stara, naša iskreno ljubljena sestra, ozir. svakinja in teta, gospodična

FANI POLLACK

posestnica v Novem mestu.

Truplo blage pokojne bilo je v nedeljo 16. avgusta na novomeško pokopališče k večnemu počitku položeno.

Za vse izkazano srčno sočutje povodom boleznin in smrti nepozabne naše rajnice kakor tudi za mnogobrojno častno spremstvo pri pogrebu ter za poklonjene krasne vence izrekamo vsem ljubim prijateljem in znancem našo najiskrenejšo zahvalo. — Posebno se še zahvaljujemo visoko častitim kapi-teljskim gospodom, častitim gospodom frančiškankam in čast. gospodom usmiljenim bratom.

Novo mesto, dne 19. avgusta 1903.

(108)

Žalujoci ostali.

Dijak iz spodnje gimnazije se sprejme v stanovanje in hrano. — Kje, pove upravništvo „Dol. Novic“.

Za častite gospode

katehete

izšel bode v enem tednu jako pripraven

ročni katalog.

Naročila s številom šolskih otrok najse blagovolijo takoj doposlati v tiskarno

(211—1

J. Krajec nasl. v Novem mestu.

ZAHVALA.

Globoko ganjen po mnogih dokazih srčnega sočutja ob nagli smrti svoje preljubljene soproge, ozir. matere, gospe

Jozefe Radovan roj. Majer,

katera je dne 20. avgusta t. l. mirno v Gospodu zaspala, si štejem v dolžnost, za to, kakor tudi za mnogoštevilno spremstvo rajne k zadnjemu počitku posebno pa še gg. c. kr. pošt-nim uradnikom in pošt-nim uslužbencem v Novem mestu za njihovo spremstvo in za darovani krasen venec, se najtopleje zahvaliti.

V Kandiji, dne 25. avgusta 1903.

(109)

Anton Radovan.

Naznanilo.

Na c. kr. gimnaziji v Rudolfovem se prične novo šolsko leto dné 18. septembra 1903 s slovesno službo božjo na čast sv. Duhu.

Učenci, ki želé vstopiti v I. razred, naj se oglašé s svojimi starši ali njih odgovornimi zastopniki 16. septembra pri gimnazijskem ravnateljstvu ter prineso s seboj krstni list in obiskovalno izpričevalo (šolsko naznanilo).

Sprejemni izpiti za I. razred se vrše 17. septembra.

V ostale razrede (II.—VIII.) se bodo sprejemali učenci 16. in 17. septembra.

Takse znašajo za učence, ki na novo vstopijo, po 6 K 20 h, za druge po 2 K.

C. kr. gimnazijsko ravnateljstvo.

V Rudolfovem, 1. septembra 1903.

(200)

VABILO

k izrednemu občnemu zboru

dolenjskega kletarskega društva v Novem mestu,

registr. zadruga z omejeno zavezo,

ki se bo vršil

v četrtek, dné 10. sept. ob 3. popoldne

v društvenem prostoru v Novem mestu (v hiši g. Jakšeta).

Vspored:

1. Prememba društvenih pravil z ozirom na dopis c. kr. poljedelskega ministrstva.

Ker je treba za spremembo pravil po § 40. d. p. navzočnosti polovice članov, so p. n. člani nujno naprošeni, da se udeležé polnoštevilno tega zborovanja.

Novomesto, dné 25. avgusta 1903.

(191)

Načelstvo.

Vajenec,

kateri je dovršil vsaj drugi gimnazijski razred, se t a k o j sprejme v tiskarni J. KRAJEC nasl. v Rudolfovem.

Slavnemu občinstvu se uljudno naznanja, da se je začelo v Novem mestu Glavni trg št. 90. poučevati

**francoski,
laški in nemški jezik**

pod jako ugodnimi pogoji.

(174—3)

Izjava.

Podpisana preklicuje s tem žaljive besede, katere je rabila dné 3. in 7. avgusta t. l. o moki gosp. Josipa Dularja v Vavti vasi, in obžaluje, da jih je izrekla.

Marija Tomič

Gor. Straža št. 22.

(197)

Izjava.

Obžalujem vse, kar sem govoril čez g. Ig. Koritnika, stražnika v Novem mestu, in ga prosim odpuščanja.

(194)

Janez Mali, posestnik.

Razpis!

Na kranjski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu, z dveletnim slovenskim poukom je oddati

šest deželnih ustanov

za prihodnje šolsko leto 1903/04, ki se prične dné 3. nov. 1903.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja ter so z dobrim uspehom dovršili ljudsko šolo. Prednost gre takim mladeničem, ki ostanejo po dovršeni šoli gotovo na svojem domu in se bodo pečali s kmetijstvom, vinarstvom in sadjarstvom.

Učenci z ustanovami imajo brezplačno hrano, stanovanje in pouk v šolskem zavodu, za obleko, živотно perilo, obuvalo ter šolske potrebščine pa si morajo sami skrbeti.

V šolo se sprejemajo tudi plačujoči in zunanji učenci.

Plačujoči učenci plačujejo za hrano po 60 h na dan in po 40 K šolnine na leto ter stanujejo in se učé brezplačno v zavodu. Za vse druge potrebščine si morajo sami skrbeti.

Zunanji učenci (eksternisti) stanujejo zunaj zavoda in plačujejo po 40 K šolnine na leto.

Hrano je plačevati naprej v mesečnih obrokih, šolnino pa v dveh letnih obrokih in tudi naprej.

Prošnje, svojeróčno pisane in kolekovane s kolkom 1 K, je poslati

do 15. septembra t. l.

vodstvu kranjske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

Vsaki prošnji je priložiti rojstni list, izpričevalo o dovršeni ljudski ali kaki višji šoli, zdravniško potrdilo o trdnem zdravju in izpričevalo županstva in župnega urada o lepem нравnem vedenju prosilca.

Prošnji za sprejem proti plačilu je pridejati obvezno pismo (reverz) staršev oziroma varuha zaradi vzdrževanja učenca.

Vsak prosilec mora delati sprejemno izkušnjo iz slovenskega jezika in priprostega računstva. Od vspeha te izkušnje je odvisen sprejem v šolo.

Učenci, ki Grmsko šolo dovršé z dobrim uspehom, imajo pri vojaščini pogojno pravico do le dveletne prezentne službe. Ako namreč zadosté svojim vojaškim dolžnostim prvi dve leti brez graje ter dokažejo, da bodo po izstopu iz prezentne službe kmetovali na svojem ali na svojih staršev domu, smejo na podstavi odredbe visokega c. kr. vojnega ministerstva z dné 22. julija l. 1895, št. 4643, prositi proti koncu družega vojaškega leta, da se jim odpusti tretje leto.

Kedaj bo delati sprejemno izkušnjo na Grmu, naznani vodstvo vsakemu prosilcu posebej.

Deželni odbor kranjski,

Ljubljana, 25. avgusta 1903.

(216—1)

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da bodem od 15. avgusta naprej peč kuril tudi za

domači kruh.

Vsajalo se bo ob polu deveti uri dopoldne. Tudi bodem kruh na vago prodajal.

Spoštovanjem se priporočujem

Janez Mehora,

pekovski mojster v Rudolfovem.

(187—2)

Šola „Glasbene Matice“ v Rudolfovem.

(217—1)

Vpisovanje za novo šolsko leto bode

16. in 17. septembra 1903

od 2. do 3. ure popoldne v šolskih prostorih (Bergmanova hiša I. nadstropje, na Mestnem trgu). Dokler ni od deželnega zbora i drugih javnih zastopov zagotovljena podpora, kakor je bilo prejšnjega leta, smo primorani pouk skriti in se bode poučevalo do tedaj samo v igri na klavir, v peti in glasbeni teoriji. Za petje in teorijo pa se otvorita dva oddelka i bode pouk natanko po načrtu „Glasbene Matice“ v Ljubljani.

Učenci, ki se prijavljajo za pouk na gosli i drugih glasbilnih razen klavirja, se bodo sicer vpisali, toda pouk se prične le, ako bode zadostno število prijavilcev. Ako bi se ta pouk ne pričel, vrne se dotična vpisnina. Dosedanji učenci, ki imajo še kakše šolske instrumente in učne pripomočke, imajo jih prinesiti v šolske prostore 16. ali 17. t. m. od 2.—3. ure popoldne. Za redni pouk po dvakrat na teden je plačati mesečno po 3 K vselej naprej; pri vpisovanju je plačati tudi vpisnino 2 K in pa članarino 2 K; učenci, ki se vpišejo meseca septembra t. l., plačujejo članarino lahko v mesečnih obrokih po 20 h; tako da plača instrumentalni učenec prvi mesec 5 K 20 h. Za pouk v petju in teoriji znaša učnina 40 h na mesec; ta pouk pa je brezplačen za instrumentalne učence. — Ako bode mogoče, se bodo dosedanjim učencem dajale plačilne olajšave kakor so jih imeli doslej; novim učencem se ne morejo dajati nikake olajšave.

Javni zastopi in dobrotniki naj nam blagovolé javiti nadarjene glasbene učence, katere hoté podpirati, ter nam v to svrhu vpsolati naznačene pristojbine ali sploh kake podpore. — Ker smo vsled navedenih okoliščin prisiljeni pouk omejiti, prodamo dva dobro ohranjena šolska klavirja, enega za 250 K, enega za 350 K, ki se lahko ogledata ob urah, naznačenih na šolski deski pri vhodu; kupnina se po domenkui lahko plačuje po obrokih.

Od šolskih prostorov je takoj oddati v podnajem stanovanje dveh sob, kuhinja in hrama; prednost ima, kdor prevzame postrežbo za šolo.

Razglas.

Podpisano županstvo proda iz svoje hoste v Cegonci pri Rudolfovem, kake dva kilometra od novomeškega kolodvora oddaljeno, okoli

500 hoj ali smerek

in sicer po kosih, katera drevesa so za prodajo vže zaznamovana. V to svrhu bode dné 10. septembra 1903 ob 11. uri dopoldan v mestni hiši v Rudolfovem javna dražba. Pismene ponudbe naj se do istega dné vložé pri podpisnem županstvu in je vsaki ponudbi priložiti 10% varščine v gotovini, hranilnih knjižicah ali veljavnih vrednostnih papirjih.

Mera dreves je 39 do 53 centimetrov, in vsakdor, ki hoče vložiti ponudbo ali se sploh dražbe udeležiti, si lahko zaznamovana drevesa poprej ogleda z mestnim gozdnim čuvajem Pavličem, ki stanuje v Cegonci.

Oziralo se bode v prvi vrsti na tiste ponudnike, ki hočejo kupiti vseh okoli 500 dreves.

Mestna občina ni vezana sprejeti najvišjo ponudbo, pač pa je vezan vsak ponudnik na svojo ponudbo do 1. oktobra 1903, kar se ima v popudbi omeniti.

Pogoji gledé plačevanja kupovine, sekanja dreves in kedaj je spraviti les iz hoste, kakor tudi vsi drugi pogoji izvejo se v občinski pisarni v Rudolfovem in ima vsak ponudnik v svoji ponudbi izjaviti, da so mu vsi pogoji znani in da se istim podvrže.

RUDOLFOVO, dné 30. avgusta 1903.

Mestno županstvo.

(220)

Šivalni stroj,

popolnoma v dobrem stanu, je po nizki ceni na prodaj. — Kje, pové upravništvo tega lista.

(219—1)

Zahvala.

Za moj god ali imendan sem letos prejel toliko čestitek, da se moram tem potem vsem presérno in lepo zahvaljevati. Posebno se tudi onemu zahvaljujem, ki mi je tako lepo torto iz Ljubljane poslal, pa se ni nič podpisal. Bog plati vsem čestilec, ter jim vse nazaj voščim, da bi tudi oni barčico svojega življenja mirno in zadovoljno še mnogo let plovili, kakor tudi blaga Evgenie želi. Bog Vas poživi vse gratulante! Hvala!

Janez glavosek Saje,
nadučitelj v p. v Šent-Jernej.

(220)

Pozor pintarji!

V metliškem sodnem okraju se zelo potrebujejo pintarji, torej se le čez Gorjance podati, ker tu čaka trajen in dober zaslužek. Za stanovanje naj se dotični obrne na

(214)

Jože Hrehoriča v Metliki št. 21.

Lepa meblovana soba

(z razgledom na Glavni trg)

je oddati pri gospej pl. Fichtenau.

Na prodaj je tudi večja množina (215—1)

prav izvrstnega vina.

Oddaja se tudi od 56 litrov naprej.

Trgovski učenec

(218—1)

sprejme se

pri tvrdki A. Pauser ml.,

„zaloga špecerijskega blaga in železnine v Rudolfovem.“

Št. 100.

Razglas.

Podpisani okrajni cestni odbor bode rabil v svrhu popravljanja deželnega mostu v Vavti vasi več kosov hrastovega lesa in sicer brez tesarskega dela.

Pragov — Saumschwellen:

1	komad,	desni,	dolg 4 m	20 cm,	močan 16/22 cm.
1	"	"	"	4 m	70 cm,
1	"	"	"	4 m	80 cm,
1	"	levi	"	4 m	10 cm,
1	"	"	"	4 m	20 cm,
1	"	"	"	4 m	30 cm.

Držajev — Geländer:

29 m 60 cm, močnih 16/16 cm.

Srednji trami — Mittellagerruten:

1	komad	dolg 8 m	70 cm,	močan 26/32 cm.
1	"	"	7 m	40 cm,
1	"	"	8 m	10 cm,
1	"	"	7 m	50 cm,
1	"	"	7 m	80 cm,
1	"	"	6 m	90 cm,
1	"	"	6 m	60 cm,
1	"	"	6 m	60 cm,
1	"	"	7 m	50 cm,

Ne zahteva se, da bi bili na straneh oestro otesani (scharfkantig), lahko imajo 7 cm okrogline.

Krajniki — Endlagerruten:

1	komad,	dolg 6 m	80 cm,	močan 26/32 cm.
1	"	"	7 m	10 cm,
1	"	"	7 m	10 cm,

Piloti:

1	komad,	dolg 5 m	50 cm,	močan 24/24 cm.
1	"	"	5 m	55 cm,
1	"	"	5 m	60 cm,

Lesene vezi — Bänder:

1	komad,	dolg 3 m.	1 komad,	dolg 4 m.
1	"	"	3 m	05 cm.
1	"	"	1	"
1	"	"	1	"

Les mora biti zdrav, brez gnijle grčice in nerazcebljen.

Bolj natančno se izve pri podpisaneu načelniku.

Ponudniki, kateri imajo tak les, naj vložijo pismene ponudbe (oferte) ali pa ustmeno oglasijo do 7. septembra 1903 popoldne do 3. ure v pisarni okrajnega cestnega odbora v Kandiji.

Okrajni cestni odbor Rudolfovo,

dne 22. avgusta 1903.

Načelnik:

Jos. Zurec.

(212—1)

Dne 12. septembra, to je v soboto pred kvaterno soboto je v Brusnicah na Dolenjskem velik semenj za živino.

Služba opravnika

je oddati pri gospodarstvu deželne kranjske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu. Plača znaša 900 K na leto, namestek za kurjavo 40 K. S to službo spojen je tudi deputat enega litra mleka in enega litra pijače na dan ter užitek prostega stanovanja, proste svečave (petroleja) in malega zelenjadnega vrta.

Prosilci vložijo naj svoje z originalnimi spričali podprte prošnje do

10. septembra t. l.

pri podpisaneu vodstvu. V prošnjah navesti je tudi, ali je prosilec oženjen ali ne, ter kolika mu je v prvem slučaju obitelj. Kdor ni kake kmetijske službe z dobrim uspehom dovršil ter se po dovršeni šoli s poljedelstvom in živinarstvom v izdatni meri ni bavil, naj za to službo ne prosi.

Nastop službe s 1. oktobrom t. l.**Vodstvo kranjske kmetijske šole na Grmu,**

dne 27. avgusta 1903.

(213)

Prav lepa prilika

hišo z lepim sadnim vrtom

ležečo na ugodnem prostoru kupiti, nudi se v Stopičah blizu Novega mesta. Po dogovoru dobé se tudi njive. Natančneje pové g. Jožef Šimec v Stopičah. (202—1)

GLASOVIR

v najboljšem stanu ter po najnovejšem sistemu narejen na 7 oktav z jako prijetnim in močnim glasom se po primerno nizki ceni proda. Natančneje pové upravništvo „Dol. Novic“ (205—1)

Stanovanje

obstoječe iz treh oziroma štirih sob in kuhinje je s 1. decembrom 1903 za oddati v Drgančevi hiši v Kandiji št. 37. (209—1)

Dva**učenca**

za mesarski obrt se takoj sprejmeta pri

(210—1)

Ljudevik-u FERLIČ-u v Novem mestu.

Trgovski pomočnik

in

učenec

se takoj sprejmeta v trgovini gosp. J. Ogoreutz-a

v Rudolfovem.

(207—1)

Kuharica

izvežbana za kuhinjo in gospodinjstvo išče službe v kakem župnišču ali tudi drugje pod primernimi pogoji.

Več pové upravništvo „Dol. Novic“. (204—1)

UČENCA

sprejem v svojo trgovino mešanega blaga in deželnih pridelkov. Vešč mora biti računstva in pisave prav dobro ter poštenih starišev.

(193—1)

Fr. Skušek, trgovec v Metliki.

Kmetijska šola na Grmu ima na prodaj šest lepih

čistokrvnih

(183—2)

murbodenskih telic

v starosti od 1 do 1 in pol leta.

„Na Kamnu“ v Kandiji

oddá se s 1. oktobrom t. l. pritlično stanovanje. obstoječe iz treh sob, z lepo kuhinjo in dvema shrambama. Vodovod v hiši. Natančne pogoje pri lastniku.

Istotam se oddaja na dan nekoliko litrov mleka.

Franc Šuklje.

(167—3)

Kovačnica v Novem mestu,

ki leži zraven glavne in stare ceste na prav dobrem prostoru ter ima vedno veliko dela posebno s kovanjem kônj,

se odda v najem

s 23. oktobrom ali s 1. novembrom 1903. Zraven prostore kovačnice se odda tudi v najem stanovanje in nekoliko vrta ali njive. — Natančneje se izve pri lastniku, hišna štev. 243 v Novem mestu. (173—3)

Hiša

z vsemi gospodarskimi poslopji v Kočevju pri Črnomlju št. 2, zidana, ležeča ob okrajni cesti, obstoječa iz treh sob, kuhinje, jedilne šrambe, s kletjo pod hišo — je iz proste roke

na prodaj.

Pripravna je tudi za trgovino ali krčmo. Proda se tudi celo posestvo, obstoječe iz njiv in gozda, posamezno ali skupno. Ker sta prodajalca že stara, proda se to posestvo tudi tako, da se taista v oskrbo prevzameta. — Natančneje se poizve pri posestniku

Martin Klobučar,

(182—2)

v Kočevju pri Črnomlju št. 2.

Žagar!

Za dva jarma svoje ob Kolpi stoječe žage z veliko vodno močjo, na kateri režem noč in dan, potrebujem dobrega žagarja. Isti bi moral imeti dva spretna pomočnika, žagarja. Delo je trajno. Pogoji ugodni. Nastop s 1. septembrom t. l.

Ivan Šutej,

(186—2)

Zapeč (pošta Stari trg pri Kočevju).

Šunka

s kožo 1 gld., brez kože 95 kr., brez kosti s kožo 1 gld. 10 kr., plečeta brez kosti 90 kr., suho meso 78 kr., slanina 82. prešičevi jeziki 1 gld., goveji 1 gld. 20 kr., glavina brez kosti 45 kr. Dunajske salame 80 kr., prave, boljše 1 gld., iz šunke 1 gld. 20 kr., ovske 1 gld. 80 kr. kilo, velka klobasa ena 20 kr. — Pošilja le dobro, pošteno blago od 5 klg. naprej proti povzetju.

(188—2)

Janko Ev. Sirc v Kranju.

Pozor!

(14—15)

Kupujem ženske lase, odrezane, izpadle in zmešane. Plačam po najvišji ceni.

Izposojujem tudi vlasulje (Baroke) po nizki ceni.

Ivan Svetec, brivec (Glavni trg, nasproti mestne hiše.)

Janez Grobušek,

posestnik in krčmar v Brežicah,

zgradil in otvoril je na svojem posestvu v Št. Lenartu tik brežiškega kolodvora

ново opekarnico

ali ciglano,

opozarja tedaj in vabi uljudno stavbene podjetnike, posestnike in posameznike k mnogobrojnim naročilom na opeko, ki so jo zvedenci spoznali za najboljšo v brežiškem okraju. Postrežba točna, cene najnižje.

(158—3)

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini najuljudneje naznanjam, da sem otvoril

v Žabji vasi št. 1 pri Rudolfovem

kamnoseško delavnico

v kateri bom izdeloval vsa v kamnoseško stroko spadajoča dela, kakor: altarje, nagrobne spomenike, stavbinska dela iz različnih vrst kamena in razne barve itd. Ker sem deloval več let na Dunaju in se vsestransko izvežbal, možno mi je vsakovrstna dela v občo zadovoljnost in po primerno nizki ceni izgotavljati. Priporočam se v mnogobrojna naročila.

Z odličnim spoštovanjem

(192—1)

MIHAEL KUNAVAR, kamnosek

v Žabji vasi št. 1 pri Rudolfovem

Padavica (božjast.)

Kdor trpi na padavici, krčih in drugih nervoznih boleznih, zahteva naj zvezek o teh boleznih. Dobi se zastonj in poštne prosto pod naslovom Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M. (241—22)

V graščini Pogance pri Novem mestu

je za setev oddati

prav lepa résnica

(ozinka) [Kolbenweizen].

(203—1)

Dobro ohranjeno

(201—1)

kočijo za Pony

katera je pripravna za dečke v starosti od 12 do 18 let, proda Franc vitez LANGER v Bršljinu.

2 meblovani sobi 2

za gospode ste takoj za oddati.

Natančneje pové upravništvo „Dol. Novic“.

(208—1)

Učenece se takoj sprejme, kateri ima veselje do pekovske obrti ter najbode 15—16 let star. — Kje, pové upravništvo „Dol. Novic“.

(277—20)

Krasne

(206—1)

nagrobne vence

(Grabkränze)

s trakovi in napisi dobiva se v velikanski izbiri pri

Franc Wokač-u,

„trgovina pri škofu“ — Novomesto.

Za
v Avstriji

koncesijo
vavo

francosko prekmorsko družbo
„Compagnie generale Transatlantique“

Edina direktna in najkrajša črta
poštinih brzoparnikov, ki prevažajo zanesljivo,
brez prelaganja, samo 6 dni

iz Havra v Newyork.
Iz Ljubljane se odpotuje vsak ponedeljek.

Za vožnje tu- in inozemskih železnic, za navadna in okrožna
potovanja in prireditve romarskih vlakov,
daje pojasnila in veljavne vozne liste

edina oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ed. Šmarda

— v Ljubljani, Dunajska cesta št. 6 —

blizu znane gostilne „pri Figabirtu“. (300—20)

Kmetijsko društvo v Dobrépoljah
priporoča za jesensko setev seme

zlate pšenice,

ki je prinešena iz Amerike ter se tudi v naših krajih izborna
sponaša. V vsakem oziru je boljša, kakor navadna domača
pšenica. Razpošilja se v vrečah po 50 klg. za 15 kron, in v
vrečicah po 5 klg. za 3 krone. (184—2)

V najem se dá oziroma se vsa

hiša prodaja

pod ugodnimi pogoji v Žabji vasi št. 1. pri Novem mestu. Hiša
je novo zidana ter spada zraven vrt. V hiši se nahaja že več
let dobra gostilna; pripravna je pa tudi za vsaki drugi obrt.
Odda se tudi vsa gostilniška oprava, sodi itd. — Natančneje
se izve pri lastniku ravno tam. (165—2)

Stolpne ure

kakor tudi manjše za šolske, bolniške in druge zavode ter
večje delavnice, izvršujem najsolidneje in najvestneje dobro
in točno idoč po najnižji ceni. Ure mojega izdelka preneso
lahko najhujši mraz.

Priporočam se preč. duhovščini in slav. občinstvu
blagohotna naročila
in bilježim z odličnim spoštovanjem

Ivan Brunskole,

Vrčiče št. 18, p. Semič, Belokrajina.

Spričevalo.

S tem pisanjem naznanjam slovenskim župnikom posebno v no-
vem svetu Zedinjenih držav v Ameriki, ki bi morda nameravali si
oskrbeti za svoje cerkve stolpne ure, da je Jan. Brunskole iz Vrčič,
pošta Semič Kranjsko, Austria Europa, izvrsten urar. Naredil nam je
lansko leto turnsko uro, ki je celo zimo dobro šla in je ni ustavil
najhujši mraz. Vsi mešani tu na Ely Minn. smo ž njo zadovoljni.
Stala nas je na pol ceneje, kakor bi jo mogli dobiti tu. Dobro delo
hvali svojega mojstra.

Ely, Minn. U. St. America, 2. maja 1903. (177—2)

Msgr. Jos. F. Buh, župnik in vic. gen.

Stroje

za mlatit, žito čistit, slamo rezat,
gepeljne, klínje, trombe in cevi,
žage, jermena in druge potrebščine
se najbolje in najceneje kupi v
zalogi

Fran Zeman-a, Ljubljana,

Poljanska cesta št. 24.

(236—22)

Hiša na prodaj.

Proda se iz proste roke hiša št. 224. v Rudolfovem pod
ugodnim pogojem. — Več pové slavno uredništvo „Dolenjskih
Novic“. (166—3)

Brockhauser

Konversations-Lexikon, 16 zvezkov, od l. 1894, dobro ohranjen,
je na prodaj za 90 kron; — in

Österreichisch-ung. Monarchie in Wort und Bild

20 zvezkov, za 120 kron, torej vse pod polovico prvotne cene.
Kje, pové uredništvo „Dol. Novic“. (179—2)

Vljudna prošnja:

Prikupovanjune zahtevajte samo »sladne kave«,
ampak izrečno vselej — Kathreinerjevo —
Kneippovo sladno kavo in odjemajte jo le
v izvornih zavojih, kakršnega kaže ta podoba.

Stanje vlog 31. dec. 1902:
čez 9 milijonov kron.

Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje:

Denarni promet v l. 1902:
čez 32 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,

LJUDSKA POSOJILNICA

sedaj: KONGRESNI TRG št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik
od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan
ter jih obrestuje po

4 $\frac{1}{2}$ 0/0

brez kakega odbitka, tako, da sprejme
vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih
4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. decembra 1902: 9,501.351 K 52 h. Denarni promet v letu 1902: 32,596.882 K 65 h.
HRANILNE KNJIŽICE se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. —

Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dné 1. januarja 1903.

(136—6) Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

Josip Šiška, knezoškofijski kancelar,
podpredsednik.

Odborniki:

Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano. — Josip Jarc, veleposestnik v Medvodah. — Dr. Andrej Karlin, stolni kanonik v Ljubljani. — Karol Kauschegg, velepos. v Ljubljani. — Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polju. — Ivan Kregar, načelnik okr. boln. blag. v Ljubljani. — Francišek Leskovic, zasebnik in blagajnik „Ljud. pos.“. — Karol Pollak, tovarnar in pos. v Ljubljani. — Gregor Slibar, župnik na Rudniku. — Dr. Aleš Ušeničnik, profesor bogoslovja v Ljubljani.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Varstvena znamka.

Ono je zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi. Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

(163—3)

Dobiva se povsod!

Otvorjenje kleparske obrti!

Slavnemu občinstvu in častiti duhovščini dovoljujem si uljudno naznanjati, da izdelujem vsa v to stroko spadajoča ornamentna stavbena in galanterijska dela, ornamentna okna za strehe s kinčem, strešne špice in gezimse po najnovejšem modelu, po naročenih načrtih. tudi modeliram sam in delam skice. Uzorec na razpolago.

Pokrivam in prekrivam pločaste (plehaste) strehe na cerkvah, hišah ali vilah, kakor tudi stolpe (turne); iste tudi barvam, popravljam in napravljam strelovode itd. Izdelovanje raznovrstnih žlebov in cevi za pod kap ali nad kap (Hänggrinnen und Saumrinnen) in snegolove (Schneefänger).

Nadalje izdelujem prav lično galanterijsko blago iz raznih kovin, napravljam bane za kopanje vsake vrste, kotle za štedilnike (Sparherd) bakrene ali belega ploča. Vse kuhinjske in kletarske oprave itd. Pocinjanje bakrene posode, popraviljanje žganjarskih kotlov in druge stvari.

Sprejemam vsakovrstna popravila proti primerni ceni.

Za mnogobrojna naročila se uljudno priporoča

(185—2)

Dobro in trpežno delo!
Točno izdelovanje!
Primerne cene!

Ivan Petrič,
ornamentni, stavbeni in galanterijski klepar,
Rudolfovo, (Kranjsko), Ljubljanska cesta št. 236,
(v nekdanji Polakovi hiši nasproti drevoredu.)